

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

**МЕТОДИКА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОМЮНИКЕТА,
ИЗВЪРШВАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИ АНАЛИЗИ И
ПРОГНОЗИ**

Съдържание

I. Предмет на методиката

II. Цел на методиката

III. Обхват на използваните данни

IV. Обработка на данни, изготвяне на комюникета, анализи и прогнози

I. Предмет на методиката

Предмет на настоящата методика е начина за определянето на туристопотока и анализирането му.

II. Цел на методиката

Цел на методиката е да осигури достоверни данни за развитието на туризма в България и коректната им интерпретация.

III. Обхват на използваните данни

Отделът използва следните данни:

1. Официални данни на НСИ относно туристическите посещения на чужденци в България. Данните са синхронизирани с препоръките на Световната организация по туризъм, като включват:

- посещения на чужденци с цел екскурзия, почивка или развлечения по пазари;
- посещения на чужденци със служебна цел (участие в конференции, конгреси, симпозиуми и др.) по пазари;
- посещения с други цели, които СОТ дефинира като туристически – напр. лечение, религиозен туризъм и др. по пазари;
- посещения с цел транзит по пазари, които впоследствие се изваждат при определяне на туристопотока;
- туристически пътувания на български граждани в чужбина по дестинации и цели.

В данните не се включват:

- лица, които идват с или без договор за работа или търсят работа в страната;
- чуждестранни граждани, които са с местожителство в България;

- крайгранични жители, които живеят от едната страна на границата, а работят в съседната страна;
- други категории пътуващи, които не отговарят на критериите, заложиени в дефиницията за международен турист.

Данните по т.1 са получени на база месечна информация от Министерство на вътрешните работи (МВР) и извадково изследване на НСИ сред преминаващите чужди граждани през граничните пунктове на страната и се изпращат ежемесечно до Министерство на туризма от НСИ.

2. Официални данни на НСИ за дейността на местата за настаняване с 10 и повече легла по области и за курортните комплекси с национално значение в следния обхват:

- брой реализирани нощувки - общо;
- брой реализирани нощувки от български граждани;
- брой реализирани нощувки от чужди граждани;
- брой пренощували лица - общо;
- брой пренощували лица български граждани;
- брой пренощували лица чужди граждани;
- приходи от нощувки - общо;
- приходи от нощувки от български граждани;
- приходи от нощувки от чужди граждани.

Извън обхвата на наблюдението на НСИ по точка 2 са реализираните нощувки и пренощувалите лица в собствени имоти, в места за настаняване с под 10 легла (до стартиране на ЕСТИ), при познати, както и осъществяващите туристически посещения в рамките на един ден.

От 2012 г. статистическото изследване на дейността на местата за настаняване се провежда месечно от НСИ в съответствие с Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма и Регламент № 1051/2011 на Европейската комисия за прилагане на Регламент № 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската статистика на туризма по отношение на структурата на отчетите за качеството и предаването на данните.

3. Данни на БНБ относно приходите от входящ туризъм.

4. Данни относно броя на пътувалите български граждани на 15 и повече години в страната.

Изследването на НСИ е представително и се провежда въз основа на извадка от домакинствата в страната. Обект на изследването е населението на възраст 15 и повече навършени години в България. Анкетират се всички лица от домакинствата, които са попаднали в извадката. За оценка на резултатите от изследването са използвани данни от текущата демографска статистика за населението на страната на възраст 15 и повече навършени години по местоживеење (градове и села), пол и възрастови групи.

5. Годишни данни относно разходите за вътрешен туризъм по видове

Наблюдението на НСИ обхваща население на 15 и повече години в Република България. Осигуряването на качеството в наблюдението на туристическите пътувания и разходите за тях се извършва в съответствие с: Регламент 1051/2011 на Европейската комисия за прилагане на Регламент 692/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно европейска статистика на туризма по отношение на структурата на отчетите за качеството и предаването на данните.

6. Данни на Евростат от местата за настаняване за броя на реализирани нощувки при вътрешен туризъм и при входящ туризъм.

7. Данни на World travel tourism council относно:

- произведения БВП в туризма и свързаните с него икономически дейности;
- броя на работните места в туризма и свързаните с него икономически дейности.

8. Други данни за туризма, източник на които са Световната организация по туризъм или Европейската туристическа комисия.

9. Данни, които получава от летищата за извършени или планирани самолетодвижения за определни периоди.

IV. Обработка на данни, изготвяне на комюникета, анализи и прогнози

Обработката на данните от Раздел III т. 1 се извършва непосредствено след получаването им от НСИ. В хода на обработката се елиминират транзитните посещения на чужденци, които фигурират в отделна колона. Останалите видове посещения, които не са

туристически, са елиминирани предварително от НСИ. След обработката се изготвя **комюнике**, което съдържа данни за:

- броя на туристическите посещения на чужденци съответстващ на дефиницията на СОР, но без транзит;
- структурата на туристическите посещения на чужденци по цели;
- данни за броя на туристическите посещения от всеки от водещите 50 пазара;
- данни за броя на пътуванията на българи в чужбина и до водещи дестинации.

Комюникетата обхващат периода от януари до съответния месец, за който са данните. Два пъти годишно се изготвят комюникетата, съдържащи резултати за зимния и летния сезон.

Обработката на данните, описани в раздел III включва натрупване на месечните данни с цел получаване съпоставими данни за по-дълги периоди, подреждане на данните по определени критерии, формиране на динамични редове и др. Те са основата за изготвяне на справки и анализи.

Справките са в табличен вид и съдържат данни по набор от показатели за различни периоди.

Анализите се изготвят като се:

- подбира максимално широк кръг от показатели, които имат отношение към темата на анализа;
- анализира се структурата и/или динамиката на туристопотока чрез избраните показатели, както и факторите, които оказват влияние върху тях;
- извършва се съпоставка между достигнатото равнище, структурата и динамиката на показателите в различни територии, в зависимост от наличните изходни данни и целта на анализа;
- изготвят се графични и таблични материали, които са част от анализа.

Методите, които се използват при изготвяне на материали с аналитичен характер са анализ, синтез, сравнителен метод, описателен метод, математико-статистически методи.

Прогнозите обобщават очакванията за предстоящия летен и зимен сезон на основата на данни от летищата, проучвания на чуждестранни туроператори и други данни, в случай че са налични.